

ამერიკის არ სურს ჩამორჩება. ნიუ-იორკი. 21 მაისი. შეერთებული შტატები მოითხოვენ გერმანიისაგან სამხედრო ხარისის ანაზღაურებას. ეს ხარისი უდრის 147,000,000 დოლარს. გერმანიის ახალი წინადადება. ლონდონი. 19 მაისი. „დეილი ტელეგრაფი“

კატეგორიულად უარყოფს იმ ხმებს, თითქოს გერმანიის მთავრობამ რევინსტის მიმართ ინგლისის სარეზერვაციო საკითხზე ახალი წინადადების შესახებ „დეილი ნიუს“-ის ცნობით, გერმანიის ახალი წინადადება იმაზე იქნება ორი კვირის განმავლობაში.

დალდის ღირს 1,700,000 მანეთი ამიერ-კავკასიის ბონებით. სომხეთში. თესვის კამპანია. კარაკლისის რაიონში გლეხებს დაუბრუნეს 15 ათასი ფული სათესლად. პეტიახას გასტროლო ერევანში. ცნობილი პეტიახა დრამის მსახიობი ჩასულა ერევანში და გაუმართავს კონცერტი, როგორც საომერო მსახიობს. თქმა არ უნდა კონცერტმა. ცუდი შთაბეჭდილება

დასტოვა. სომხურმა პრესამ გამოაცხადა პეტიახა. როგორც საომერო მსახიობი. წითელი კომუნისტური კურსების წრეულს ამთავრებს 74 კურსის ვინაობა კომანდრის სახელზე. სალიარის საწინააღმდეგო სომხეთში ბოლო ხანს გახშირდა მალარიის. საწინააღმდეგო მიღებული ზომები და აარსებენ განსაკუთრებულ სამალარიო სადგურებს.

ახალი ამბები

ტყვეულობის შემოტანა. ამიერ-კავკასიის საგარეო ვაჭრობის კომისარიატმა ნება დართო რკინის გზების მუშა-მოსამსახურეთა კოოპერატიულ გამგეობას შემოიტანოს სახლავარ-გარეთიდან ტყვეულობა და დამზადებული ფეხსაცმელები, რომელიც გაუნაწილებდა კოოპერატივის წევრებს შეღავათიან ფასებში. დავარაგე. პროვინციის საწვერო წიგნი-კი № 5 ლუბა ტაბუკაშვილის სახელზე გაცემული. ჩაითვალოს გაუქმებულად. ქუჩების სახელების შეცვლა. ტფილისის ალმასკისის პრეზიდიუმმა მიიღო პროექტი ტფილისის ზოგიერთ ქუჩების სახელების შეცვლისა და განაპირა უბნების უსახელო ქუჩების სახელების დარქმევისა. კომისიის დაეგემა ხელმოწერით გადახედოს სია და შეავსოს ის რეგულიაციის ვიზიტის სახელებით, რომლებიც არ არის შეტანილი სიაში. გაბორცულ იქნას სიდიდან და არჩეს ძველი სახელები იმ ქუჩებს, რომლებიც რევოლუციონური თვალსაზრისით არ წარმოადგენენ აუცილებლობას სახელების შეცვლისა. ინვალიდებისათვის კომუნალურ გადასახადის შემცირებისათვის. გამოყოფილ იქნა კომისია შემდეგი შემადგენლობით: არ. რუხაძე, ფილკოვსკი და ასრინგი, რომელსაც დაევიწყა სასაქონლო შეიმუშავოს სათანადო პროექტი. სიმინდის გაზიდვა ხაზდვარ გარედ. ამიერ-კავკასიის საგარეო საგარეო კომისარიატმა დაამტკიცა როდენობა გასაზიდ სიმინდისა: საქართველოდან—700,000 ფუტი და აზერბაიჯანიდან—რვაასი ათასი ფუტი. მდინარე „ცხენის წყლის“ ნაპირების გამაგრება. მუშაობა უკვე დასრულებულია. ახალი არხი. დუესის-გარაკის მიმართულ გზებთან ახალი არხი, რომელზედაც მუშაობს 2901 მუშა მუშა 115 ურმით. ხახულის ჩაღების არხი, რომელიც თითქმის წალკილი იყო 1922 წლის ნიაღვრისაგან, უკვე აღდგენილია და გაწმენდილი. მდ. უჯირილა. მოსალოდნელ ნიაღვრისაგან ყოველ უბედურების შესაცვლელად სასწრაფოთ ამაგრებენ მდინარე უჯირილას ნაპირებს. წალკის წყალსადენის გასაყვანათ გაგზავ-

ნილია სამუშაოთ 1500 მუშა 300 ურმით. 2197 გლეხი მუშაობს მავშელის არხის გასაყვანათ, უკვე დამთავრებულია ქვის ხიდი. არხი ამ მოკლე ხანში დამთავრებული იქნება. სკრა ქარელის არხი. უკვე გაყვანილია 409 კუბიკუბი საყენი და ამ დღეებში მუშაობა დამთავრდება. არხის გაყვანაზე მუშაობს 800 გლეხი 100 ურმით. მცხეთაში უკვე გაიხსნა დასაქმებული სახლები, სადაც მოთავსებულია 100 კაცი, ამ რიცხვიდან 90 პროცენტი მუშაა, სახლებში სულ 200 ადგილია დარჩენილი. თითო მუშას უფლება აქვს ზაფხულში 2 კვირით დასასვენებლად, ასე რომ ყოველ თვეურად დასასვენებელ სახლებით ისარგებლებს 400 მუშა. ყინული ქალაქის სასაქონლო მოწყობა ყინულის წარმოება. პირველ რიგში დაქმავიფილებულ იქნებიან საავადმყოფოში მყოფი რიგში—მთავრობის და საზოგადო დაწესებულებები და მესამე კი—კერძო. მაღაზიების დახურვა და დაბეჭვდა. ქალაქ ტფილისში გადასახადების დროზე შეუტანლობის გამო დაიხურა და დაიბეჭდა მრავალი მაღაზიები და სამრეწველოები. არხები. საქართველოს მრავალ ალავას, მეტ წილათ ქართლში დაჰყავთ არხები. ადგილობრივი გლეხობა დიდი აღტაცებით ხედება მთავრობის განზრახვებს და უსასყიდლოთ გამოდიან სამუშაოზე. ღვინის გაგზავნა მოსკოვში. წარმოკვეთილია „გაგზავნა მოსკოვში დიდი პარტია კახურ ღვინისა, მოსკოვის სასოფლო-სამეურნეო კავშირის სახელზე. ამ ორ კავშირის შორის დადებულია ხელშეკრულება ტკბილი ღვინის გაგზავნის შესახებ. შიშიანი საქართველოსთვის. წარმოკვეთილია „დაუგზავნა იმერეთის, კახეთის და სხ. ადგილების კოოპერატივებს დიდი პარტია შიში-ანისა. ბირჟა. ოფიციალური ბირჟის 24 მაისს: საბჭოთა ბირჟები—18 ათასი; ჩერკონეცი—10,700 ათასი; ვარვანქა სტერლინგი ეფექტიკი—12,500 ათასი, ჩეკი—11,500 ათასი; დოლარი ეფექტიკი—2,700 ათასი, ჩეკი—2450 ათასი; ოსმალური ქა-

ახვ. გუზა-მოსამსახურეებს

(დასახიჩრებულთა დამხმარე კომისიის მოწოდება) ამხანაგებო! ხელმოკლეა ყოველ ჯგუფთა შორის, ომში დასახიჩრებულთა ხელმოკლეობას სრულიად განსაკუთრებული ადგილი უკავია. მათი აზრები რევოლუციონური ომების საშინელ ქარიშხლის გადატანით ნაციმ-ნავივში. დასახიჩრებულნი რომელთაც რევოლუციის მოუწოდებდა წინ დაუდგობდნენ ბრძოლისათვის შრომელთა ყველა მტრების საბოლოოდ დასამარცხებლად. დღეს ისინი არიან მტერთა ტყვეთი დასახიჩრებულნი და შრომის უნარ დაკარგულნი. სრულიად უსასხრობის ცხოვრების მიერ სამუდამოთ წელმოტეხილი დგანან ისინი და სევდიანათ უტკივნიან ჩვეულებრივ ცხოვრების ორბიტრიას, რასაკვირველია ეს მსხვერპლნი არა უკანასკნელნი მსხვერპლნი საერთაშორისო და რუსეთის კაპიტალისა, თქვენთვის პროლეტარებისათვის ძალიან მახლობელი და ძვირფასნი არიან. და როცა ჩვენ, ენლა, ვსცემთ საყვირს რევოლუციისათვის ამ გზითათვის ორგანიზაციულად დამკვირვებლად დახმარების აღმოსაჩენად, თქვენ ამ შემთხვევაში, რასაკვირველია, იქნებით ამ კომპანიის პირველ რიგებში. ყველა შერკებილი თანხები დაიხარჯება მხოლოდ და მხოლოდ ომში დასახიჩრებულთათვის შრომის ორგანიზაციის შესაქმნელად (სახელოსნობის, არტელის და სხვა), რის დახმარებითაც ისინი შეძლებენ ხელ-ახლა მიიღონ შეძლებისადგავარი

დასახიჩრებულთა დამხმარე კომისიის მოწოდება) ამხანაგებო! ხელმოკლეა ყოველ ჯგუფთა შორის, ომში დასახიჩრებულთა ხელმოკლეობას სრულიად განსაკუთრებული ადგილი უკავია. მათი აზრები რევოლუციონური ომების საშინელ ქარიშხლის გადატანით ნაციმ-ნავივში. დასახიჩრებულნი რომელთაც რევოლუციის მოუწოდებდა წინ დაუდგობდნენ ბრძოლისათვის შრომელთა ყველა მტრების საბოლოოდ დასამარცხებლად. დღეს ისინი არიან მტერთა ტყვეთი დასახიჩრებულნი და შრომის უნარ დაკარგულნი. სრულიად უსასხრობის ცხოვრების მიერ სამუდამოთ წელმოტეხილი დგანან ისინი და სევდიანათ უტკივნიან ჩვეულებრივ ცხოვრების ორბიტრიას, რასაკვირველია ეს მსხვერპლნი არა უკანასკნელნი მსხვერპლნი საერთაშორისო და რუსეთის კაპიტალისა, თქვენთვის პროლეტარებისათვის ძალიან მახლობელი და ძვირფასნი არიან. და როცა ჩვენ, ენლა, ვსცემთ საყვირს რევოლუციისათვის ამ გზითათვის ორგანიზაციულად დამკვირვებლად დახმარების აღმოსაჩენად, თქვენ ამ შემთხვევაში, რასაკვირველია, იქნებით ამ კომპანიის პირველ რიგებში. ყველა შერკებილი თანხები დაიხარჯება მხოლოდ და მხოლოდ ომში დასახიჩრებულთათვის შრომის ორგანიზაციის შესაქმნელად (სახელოსნობის, არტელის და სხვა), რის დახმარებითაც ისინი შეძლებენ ხელ-ახლა მიიღონ შეძლებისადგავარი

თავარ გუვის გეზუბანი

(გაგრძელება) 3. ქართული ამბავი. ა. ტარიელის საქმეზე და ავთანდილის გამგზავრება. რა ყოფა შიაც ჩაჯარდა მორკუბული, ნესტანის შერთვის მომხედ და „ინდოეთის“ სელჟუკიანთ ტახტზე დაჯდომის მომლოდინე ტარიელი, იმავე ყოფაში ჩაჯარდა საქართველოში თამარის მიჯნური ოსი—ბატონიშვილი (დავითი). იქ თვით ნესტანის მამამ აღინა ტარიელს მეტოქედ ხვარაზმის შვილი, აქ დიდებულებმა დავითსა და თამარს ჩაუყენეს შუამი ვილაც უბირი, უცნობი, ზნე-დაცემული რუსი. მეტოქეობა იქ დასრულდა სისხლის დაქვევით, ნესტანის გატაცებით და ტარიელის გადაკარგვით სადღაც ქვაბებში, აქ დიდებულების თავხედ მოქმედებამ დროებით გაიმარჯვა, ორ წელიწად-ნახევარს გასტანა და მამინ-კი აქაურ მეტოქესაკ აუგებს ანდერძი: ჯერ განდევნეს შერკცხენილი და მერე გამოასალმეს წუთი სოფელს. ჩახრუხადე ამის გამო ამბობს (ბ. 44): „ახვად დაგესხნეს ქმრად რამე გესხნეს. აწ ძეალთა მათთა დახედეს რა რუყვად! იქაც და აქაც მახლობელთა შორსგანუჭვრეტელთადა და გაუსინჯველობით საქმის დაჭერამ სრულიად ერთგვარ სახრაკე ტაფაში ჩაყარა უკანასკნელი სელჟუკიანი ტარიელი და უკანასკნელი ბაგრატიონი დავით სოსლანი. იმან აცნობა თვისი უბედურება, ესეც მასავით გაუბედურებული გაუდგა მის კვალს. მაგრამ როდის? რაღა თქმა უნდა, 1185 წელს, როდესაც რუსენ ძალის-ძალიად ჯვარი გადასწერეს თამარს და როდესაც, როგორც ამბობს ქ. ცხ. (286), თამარის შესართავდ სამეფო კარს მყოფი ოს-ბატონიშვილი გაეცალა საქართველოს საზღვარს. და გაეცალა უთუოდ იმ მიზნით, რომ რაზან მის კუთვნილი ტახტი და თან მიეზურთიკ მისმა მტრებმა ჩააბარეს რუსს, სამშობლოს გარე სადღე სხვაგან მოენახა შემწენი, რომელნიც შესძლებდნენ მის ალალ საქმის გამობრუნებას. რაღა თქმა უნდა, შემწეების ძებნა მოხდებოდა თვით თამარის თაოსნობითა და ბრძანებით. შეუძლებელია ესეთი ძებნა მომხდარიყო ნება დაუბრუნებლად იმისი, რომელიც ამბობდა (ჩახრ. 801): „მწვევა მესხებრ, მამქვევრობს მეხებრ დავით ძლიერი, მხენ, უძლეველი.“ ჩახრუხადით: თამარის „გული“ (დავითი) გაუდგა გზას, მიიჭრა საქართველოს მომიჯნავე სახელმწიფოების კარს, ნახა კეისარი, ნახა სულთნები, ამოვლო ინდნი, სახნი და ჩინნი, „მოძებნის მთვარე, შიში პაერ-პარი მნათობი დარი“ და მიიყვანა (ჩახრ. 56—63). შოთათი (ბ. 17): „გული გამიჯნურდა, გაიქ-

რა ველად. მის მტკიცე ფიციტ ვადა დაუდო და გაისტუმრა (ბ. 132). დავალება ბრწყინვალედ შეასრულა ავთანდილმა და რომ დაბრუნდა, ახარა ჩახრუხადისებურ სიტყვებით (ბ. 684): ვის აქვს მინდობა კაცისა მამქვეფავისა, მან (ტარიელმა) ჩემთვის დაწვა თვისისა დასდე არ-დასაწყვავისა“, და თან დაწვა თვისისა დასდე არ-დასაწყვავისა“, და თვისა, მისთვის მზე შემეფიცავს“ (იქვე). ბ. სისხლის ცრემლით დათხევის დახასრული. მე-4 ხანაში ავტორი თანამედროვე საზოგადოებას მიმართავს სიტყვებით: „თამარს ვაქებდით მეფესა სისხლის ცრემლ დათხეულა“. რა საქირო იყო სისხლის ცრემლით დათხევა; თუ იგეთი დიდი პიროვნება, ვით თამარი, არ იყო რამე აუტანელს ყოფაში? თავივე ჩვენ მოვიყვანეთ ცნობა მატეიანიდან, თუ როგორ ავიწროებდნენ თამარს გალაღებული დიდებულები, როგორ ეურჩებოდნენ მას ხელისუფლების დასაწებებლად და, ბოლოს, როგორ თუეს უზუთადნენ მისთვის ქმრად უბირ რუსის მიწვევით. ესეთი მათი მოქმედება შეაშფოთებდა არა თუ მართო გამიჯნურებულ თამარ-დავითს, არამედ საზოგადოების იმ გავრულ ნაწილსაც, რომელსაც უცხო უცნობ კაცის მოწვევა თამარისთვის ქმრად და საქართველოსთვის მეფედ შესხარავდა, სისხლის ცრემლით ავტორებდა. თამარს უყვარდა დავითი და მისთვის, როგორც ვთქვით, იზარხავდა თავს (თამარ. 44), აგერ კიდევ მის ლოდინში, შესრულდა 29 წლის მასაკისა და დიდებულები კი უწუნებდნენ მის გულის ამორჩეულ მიყმეს დავითს, მის სთვლიდნენ „ავადად“ (თამარ. 44), მის სკვლიდნენ ვილაც უბირზე: დიდებულების ასეთ საქციელს ვერ მოაწონებდნენ გავრული კაცები და მათ არ დააკლებდნენ მხილებას, მეტადრე მაშინ, როდესაც ზნე-დაცემულ სკვითს გამოაჩნდა სოლომური ცოდვეც. ამ გავრულთაგან ერთი იქნებოდა ჩვენი შოთაც: იგი რუსის მომწვევლებს უბნებდა: „ყოველი მეფე ღვთისაგან უნდა იყოს ამორჩეული და არა კაცთაგან (ბ. 1), მე იმას ვაქებო, რომელიც ღირსიყო ატაროს თამარის ხმალი, ფარ-შიშვარი (ბ. 3). ამასვე ამბობენ: ა) ქ. ცხ. 291: „არა რომელთა მე გამოიჩინა, არამედ რომელიც მე გამოვიჩინე. თავად უფალმან აღმიღო და მცხო ღვთიერთი ცხებულისა მისისათა“, ბ) ჩახრუხადის 19: „საულს მეფობა ართო, მეფობა დავითს (სოსლანს) მიჰმალდა, შავთელი 1: „მე, სმა ზეგუსრი რა უნახე, ესური რომ სიტყვა შეიხზენეს შეფისა (დავითის) მონობად“. აქ მოიღო ბოლო შოთას „საკოქმანებელ საქმეს“, ე. ი. ასაყვანებელს. ვის ასაყვანებდა შოთას ლექსი, დაწერილია საქმერად დავითისა (ბ. 3) და თამარისა (ბ. 4, 26), თუ არა იმ დიდებულებს პატ-

აქონოიური სხოვანება

— შრომის ორგანიზაცია. საქართველოს პროფესიონალური კავშირების საბჭოს დადგენილებით ტფილისში დაარსებული არის შრომის მეცნიერული ორგანიზაციის ასოციაცია. — წიგნების რეალიზაცია. წარმოკვეთილია მიიღო მოსკოვის კოოპერატიული გამომცემლობის წარმომადგენლობა გამომცემლობის წიგნების რეალიზაციაში. მიღებული არის წიგნების პირველი პარტია სასოფლო-მეურნეობიდან, მეცნიერულ-პოპულარულ, საბავშვო, საპედაგოგო, ფსიხოლოგიური და მედიკალიტური, რომელნიც ებრძოდნენ თამარს და უწუნებდნენ მიჯნურს დავითს! მაგრამ რას შეეპოვებოდა პოეტი ამისთანების კოქმანს, როდესაც იცოდა, რომ „გასტეხს ქვასაც მაგარსა გრდემლი ტყვიისა რბილისა“, რომ თამარ-დავითის მოწინააღმდეგეთა დაკორდებული გულნი ბოროტი მოღვებებიან და მასაც უშიშრად შეეძლება სიტყვას (ბ. 1573): „ქართველია ღვთისა დავითის, ვის მზე მსახურებს ხარებლად, ესე ამბავი გავლექსე მე მათად საკამათებლად, ვინ არის აღმოსავლეთის დასავლეთს ზართა მარებლად, ორგულთა მათთა დამწველად, ერთგულთა დამამარცხებლად“. ახლა თვალს გადავავლოთ მაშინდელ დროის მახლობელ აღმოსავლეთს და საქართველოს და ვნახოთ, როდის დაწესდა ხვარაზმშაობა, რამდენს წელს გაგრძელდა ეს შოთა და როდის და რომელ ხვარაზმშას შეიღს მოჰკლავდა ტარიელი. III მახლობელი აღმოსავლეთი და საქართველო I. „ინდოეთის“ შვიდი სამეფო. ამ ვრცელ სამეფოში თავდაპირველად ბატონობდნენ სპარსთა ყვანები, მერე არაბები, ხოლო 969 წლიდან 1038 წლამდე ლაზნელები, 1038—1194 წლებში სელჟუკიანი თურქები და 1194—1219 წლებში ხვარაზმ-შაები. გრავ-ხვარაზანი. საცა დედოფლობა თამარის მამიდა რუსუდანი, შედიოდა ამავე „ინდოეთის“ იმპერიაში. 969 წელს ალპორტგანი, მონა-ყოფილი ხორასანს, ამაღლდა სასასლარობამდე: მან დაამარცხა ბუხარას მფლობელი სამანელი და შეიქმნა ბატონ-პატონად ხორასნისა. მისმა სიძემ სებუქ-ტეგინმა დაიპყრა ქვაბული (ყაბული), პეშავერი, დაამარცხა ლაგარი რაჭი ჭაიდალი: მის შვილის მაჰმუდის დროს (998—1030) ლაზნელების იმპერია თავის მიჯნებში მიეზღინა საქართველო-ბაღდადს, ბუხარა-ყამგარას, დღესდა და მდინარე ინდის ოკეანეში შესართავს. იმპერიის ტახტი იყო ქალაქ ლაზნას, ავღანისტანში. მაგრამ ლაზნელების დიდება უდღეო იყო. 1038 წელს მათი იმპერიის პატონებად შეიქმნენ სელჟუკიანი თურქები და დასავლეთის მხრისი მონაიხები უფრო გაავრცელეს. ყველა ამის მომქმედი იყო ტოღრულ-ბეგი, სელჟუკიანი თურქი (1038—1063). ამან მიიღო მამადაიანობა—სუნობა, დაამარცხა ლაზნელები, ამისწყვიტა ბოვიდები, რომელთაც ხელთ-ვედლოთ ბაღდადის ხალიფას ალი-ომარობა (სამოქალაქო უფლება) შეევიწროებინათ ხალიფის, რომ იგი მათს ხელში უფრო ტყვე იყო, ვიდრე დამოუკიდებელი მმრძანებელი მართლმორწმუნე მამადაიანებისა. ხალიფა სიხარულით მიე-

ურ, ბელეტრისტიკულ და სხვა შინაარსისა სულ 5000 მან. ოქროთი განსაკუთრებით მდიდარია სასოფლო მეურნეობის და სას.სამ. კოოპერაციის განყოფილება. — სიმიდის გატანა უცხოეთში. ამიერ-კავკასიის საგარეო ვაჭრობის კალღეგამ დააწესა შემდეგი კონტინგენტი უცხოეთში სიმიდის გატანისა საქართველოდან—700,000 ფუტი და აფხაზეთიდან—800,000 ფ. — წალკის წყალსადენი. სწარმოებს მიწის გემა თოღრულ ბეგს: ჩააცვა მას შვიდი ხელი საპატო ტანისამოსი, უძღვნა შვიდი მონა იმპერიის შვიდ სამეფოდან თითო სული. თოღრულის მახლობელ მეგვიდრებმა უფრო გაავრცელეს იმპერია. ალი-არსლანი და მისი ძე ბალექშა ცდილობდნენ მამადაიანობა ძალით მოეფინათ დედამიწის პირზე. ამ მიზნით მათ იარაღი შემოიტანეს საქართველოშიც; სურდათ დაეპყრათ მისი თავისუფლების მოყვარე ხალხი და მამადაიანობაზე მიექციათ. იბროლეს დიდ ხანს, მაგრამ ამაოდ. ქართველების თავისუფლება ვერ შეზორკეს. პირიქით, მალე მათივე ვრცელი და შვიდ სამეფოთაგან შეკოწმებული იმპერია თვითონ დაიბნო და დაშალა. 1092 წელს მოკვდა სელჟუკიანი მესამე უდიდესი სულთანი ბალექშა. სხვა და სხვა ცოლებიდან ჰყავდა ოთხი ვაჟი. ყველას მეფობა უნდოდა. წაიხზუნენ, დაგლიჯეს მამის მთლიანი იმპერია: ბრძოლაში შეგრა მათი ბიძაც. ბოლოს სულთანმა და დარჩა ბალექშას ძეს სანჯარს (+ 1157 წ.) ნაშობს მხელისაგან. სანჯარის ხელმწიფობა მიეფინებოდა ინდოეთის აქეთ ნაწილს, ხვარაზმს, სამირყანდს. 1141 წელს სანჯარი შევიდა ყაზვარისა და შეგება იქაურ თათართა ურდოებს*. მაგრამ კვლავ შეკრიბა ჯარი და 1153 წ. აუტეხა ბრძოლა თურქმანებს. აქაც დაამარცხდა, ტყვედ ჩაგვარდა. 3 წლის შემდეგ გამოისყიდა თავი და 1157 წ. მოკვდა (შლოსსერ II—645, III—95). სწორეთ ამ სანჯარ სულთნის ოროს თავი გამოიღო ხორავიზმის მმართველმა აზიზმა (1126—1156). ამის მამის მამა იყო მონა ხვარაზმის გამგისა. ეს რომ მოკვდა, სულთანმა მელოქშამ გამეფობა ჩააბარა მის მონას აშტეკინსამის შვილი მუ: ჰამედ კოტბედინი მონურად ასრულებდა სელჟუკიანი სულთნის ნებას. მაგრამ სულთნობა რომ ხელსანჯარს და იგი დამარცხდა მტრებთან ბრძოლაში. აზიზიც ვაწუფდა მას და თავისი თავი ხვარაზმშიად გამოაცხადა. მსოფლიო ისტორია არ აღნიშნავს ხვარაზმშაობის დადგენის წელს, მაგრამ ეს უნდა ყოფილიყო 1153 წელს, როდესაც სანჯარი დაამარცხეს თურქმანებმა და ტყვედ წაიგვანეს (იხ. შლოსსერ, 2—645, 3—93). 31 წლის ამის შემდეგ ხვარაზმში უკვე „ძმობდა“ თამარის მამას გიორგის საქ. ცხ. 275). მალე სასულთნოს კუთვნილ ხორასნის უდიდესი ნაწილი მიიჩნეა აზიზის მეგვიდრე ხვარაზმში ილა არსლანმა (+ 1172 წ.). ამის მეგვიდრე ალა-ჯარი, რომელსაც დავით აღმაშენებლის შვილმა დიმიტრიმ 1148 წელს რამდენიმე შეკითხვა მისცა და მისგან პასუხიც მიიღო. სულთანს რაზან ძრიელ უჭირდა, ალბად შეგლას ითხოვდა.

მედიკალი მუშაობა ორმოცის ამოსახრებლად და
განსაკუთრებით გამოყენებული არის 1500 მე-
ტრის 300 ზრეში.

— ღვინოების რეალიზაცია. წარმოკვეთის
მუშაობა მოსკოვის სასოფლო-სამეურნეო კავშირის
განაღების დიდი პარტია. ამას გარდა ორი-
განაღების მიერ მიღწეულ იქნა შეთანხმება,
რომ ღვინოების დიდი პარტიების დამზადების
მუშაობა.

— შენაკვეთი ჩათანის ქარხანა. სახალხო
მეურნეობის უმაღლესმა საბჭომ მიიღო შეკვეთა
მისი მიწების დასამზადებლად ჩათანის თუჯით
სამანდროპოლის კომუნალური მეურნეობისაგან,
რისაც ძალზე ესაკირობდა თუჯის მიღება.

— წარმოების მეცნიერული ორგანიზაცია.
მეცნიერული შრომის ასოციაციის საბჭომ აუცი-
ლებლად სცნო შეიქმნას სპეციალური „ბიურო წარ-
მოების მეცნიერული ორგანიზაციის სახალხო მე-
ურნეობის უმაღლეს საბჭოსთან“, რომელიც შემდგომ
საბჭოს ძალზე ესაკირობდა თუჯის მიღებას.

— წარმოების მეცნიერული ორგანიზაცია.
მეცნიერული შრომის ასოციაციის საბჭომ აუცი-
ლებლად სცნო შეიქმნას სპეციალური „ბიურო წარ-
მოების მეცნიერული ორგანიზაციის სახალხო მე-
ურნეობის უმაღლეს საბჭოსთან“, რომელიც შემდგომ
საბჭოს ძალზე ესაკირობდა თუჯის მიღებას.

— თამბაქოს ტრესტი. თამბაქოს ფაბრიკე-
რებელი მასალით უზრუნველყოფისათვის, თამ-
ბაქოს ტრესტის გამგებამ საქონლის გაცემის
და ავანსურში შეიქმნა 3620 ფუთი სოხუმის
ტაქოს ფოთოლი. თამბაქო გზაში იმყოფება და
ტრესტისში იქნება ჩამოტანილი.

— მარგანეის მრეწველობა. საზოგადოება
„მეორე მორიგ საერთო კრებაზე, რომელიც
მის პირველ რიგებში მოხდა და რამოდენიმე
საბჭოს დასრულებული იქნა მარგანეის მრე-
წველობის მდგომარეობის შესახებ: უკანასკნელი
მისი განმარტებაში მარგანეის მრეწველო-
მდგომარეობა ბაზარზე შესაძენივით გაუმჯო-
ბდა: ამის დამატებით არიან გატანის ციფრ-
ები და მარგანეის ფასის სიმტკიცე. შეიკვლია
თუჯი მუშაობა საკითხის მდგომარეობა მარგანე-
ის ტრესტის და გადმოტვირთვის საქმეში. ამ
მისი ერთი ყველაზე დიდი საკითხი არის ვალი-
ის საკითხი, ოკროს მანეთის კურსის სხვაობის
და „ჩემოს“ ჩეკებთან შედარებით.

— მარგანეის მრეწველობა. საზოგადოება
„მეორე მორიგ საერთო კრებაზე, რომელიც
მის პირველ რიგებში მოხდა და რამოდენიმე
საბჭოს დასრულებული იქნა მარგანეის მრე-
წველობის მდგომარეობის შესახებ: უკანასკნელი
მისი განმარტებაში მარგანეის მრეწველო-
მდგომარეობა ბაზარზე შესაძენივით გაუმჯო-
ბდა: ამის დამატებით არიან გატანის ციფრ-
ები და მარგანეის ფასის სიმტკიცე. შეიკვლია
თუჯი მუშაობა საკითხის მდგომარეობა მარგანე-
ის ტრესტის და გადმოტვირთვის საქმეში. ამ
მისი ერთი ყველაზე დიდი საკითხი არის ვალი-
ის საკითხი, ოკროს მანეთის კურსის სხვაობის
და „ჩემოს“ ჩეკებთან შედარებით.

— მარგანეის მრეწველობა. საზოგადოება
„მეორე მორიგ საერთო კრებაზე, რომელიც
მის პირველ რიგებში მოხდა და რამოდენიმე
საბჭოს დასრულებული იქნა მარგანეის მრე-
წველობის მდგომარეობის შესახებ: უკანასკნელი
მისი განმარტებაში მარგანეის მრეწველო-
მდგომარეობა ბაზარზე შესაძენივით გაუმჯო-
ბდა: ამის დამატებით არიან გატანის ციფრ-
ები და მარგანეის ფასის სიმტკიცე. შეიკვლია
თუჯი მუშაობა საკითხის მდგომარეობა მარგანე-
ის ტრესტის და გადმოტვირთვის საქმეში. ამ
მისი ერთი ყველაზე დიდი საკითხი არის ვალი-
ის საკითხი, ოკროს მანეთის კურსის სხვაობის
და „ჩემოს“ ჩეკებთან შედარებით.

— მარგანეის მრეწველობა. საზოგადოება
„მეორე მორიგ საერთო კრებაზე, რომელიც
მის პირველ რიგებში მოხდა და რამოდენიმე
საბჭოს დასრულებული იქნა მარგანეის მრე-
წველობის მდგომარეობის შესახებ: უკანასკნელი
მისი განმარტებაში მარგანეის მრეწველო-
მდგომარეობა ბაზარზე შესაძენივით გაუმჯო-
ბდა: ამის დამატებით არიან გატანის ციფრ-
ები და მარგანეის ფასის სიმტკიცე. შეიკვლია
თუჯი მუშაობა საკითხის მდგომარეობა მარგანე-
ის ტრესტის და გადმოტვირთვის საქმეში. ამ
მისი ერთი ყველაზე დიდი საკითხი არის ვალი-
ის საკითხი, ოკროს მანეთის კურსის სხვაობის
და „ჩემოს“ ჩეკებთან შედარებით.

— მარგანეის მრეწველობა. საზოგადოება
„მეორე მორიგ საერთო კრებაზე, რომელიც
მის პირველ რიგებში მოხდა და რამოდენიმე
საბჭოს დასრულებული იქნა მარგანეის მრე-
წველობის მდგომარეობის შესახებ: უკანასკნელი
მისი განმარტებაში მარგანეის მრეწველო-
მდგომარეობა ბაზარზე შესაძენივით გაუმჯო-
ბდა: ამის დამატებით არიან გატანის ციფრ-
ები და მარგანეის ფასის სიმტკიცე. შეიკვლია
თუჯი მუშაობა საკითხის მდგომარეობა მარგანე-
ის ტრესტის და გადმოტვირთვის საქმეში. ამ
მისი ერთი ყველაზე დიდი საკითხი არის ვალი-
ის საკითხი, ოკროს მანეთის კურსის სხვაობის
და „ჩემოს“ ჩეკებთან შედარებით.

— მარგანეის მრეწველობა. საზოგადოება
„მეორე მორიგ საერთო კრებაზე, რომელიც
მის პირველ რიგებში მოხდა და რამოდენიმე
საბჭოს დასრულებული იქნა მარგანეის მრე-
წველობის მდგომარეობის შესახებ: უკანასკნელი
მისი განმარტებაში მარგანეის მრეწველო-
მდგომარეობა ბაზარზე შესაძენივით გაუმჯო-
ბდა: ამის დამატებით არიან გატანის ციფრ-
ები და მარგანეის ფასის სიმტკიცე. შეიკვლია
თუჯი მუშაობა საკითხის მდგომარეობა მარგანე-
ის ტრესტის და გადმოტვირთვის საქმეში. ამ
მისი ერთი ყველაზე დიდი საკითხი არის ვალი-
ის საკითხი, ოკროს მანეთის კურსის სხვაობის
და „ჩემოს“ ჩეკებთან შედარებით.

— მარგანეის მრეწველობა. საზოგადოება
„მეორე მორიგ საერთო კრებაზე, რომელიც
მის პირველ რიგებში მოხდა და რამოდენიმე
საბჭოს დასრულებული იქნა მარგანეის მრე-
წველობის მდგომარეობის შესახებ: უკანასკნელი
მისი განმარტებაში მარგანეის მრეწველო-
მდგომარეობა ბაზარზე შესაძენივით გაუმჯო-
ბდა: ამის დამატებით არიან გატანის ციფრ-
ები და მარგანეის ფასის სიმტკიცე. შეიკვლია
თუჯი მუშაობა საკითხის მდგომარეობა მარგანე-
ის ტრესტის და გადმოტვირთვის საქმეში. ამ
მისი ერთი ყველაზე დიდი საკითხი არის ვალი-
ის საკითხი, ოკროს მანეთის კურსის სხვაობის
და „ჩემოს“ ჩეკებთან შედარებით.

— მარგანეის მრეწველობა. საზოგადოება
„მეორე მორიგ საერთო კრებაზე, რომელიც
მის პირველ რიგებში მოხდა და რამოდენიმე
საბჭოს დასრულებული იქნა მარგანეის მრე-
წველობის მდგომარეობის შესახებ: უკანასკნელი
მისი განმარტებაში მარგანეის მრეწველო-
მდგომარეობა ბაზარზე შესაძენივით გაუმჯო-
ბდა: ამის დამატებით არიან გატანის ციფრ-
ები და მარგანეის ფასის სიმტკიცე. შეიკვლია
თუჯი მუშაობა საკითხის მდგომარეობა მარგანე-
ის ტრესტის და გადმოტვირთვის საქმეში. ამ
მისი ერთი ყველაზე დიდი საკითხი არის ვალი-
ის საკითხი, ოკროს მანეთის კურსის სხვაობის
და „ჩემოს“ ჩეკებთან შედარებით.

— მარგანეის მრეწველობა. საზოგადოება
„მეორე მორიგ საერთო კრებაზე, რომელიც
მის პირველ რიგებში მოხდა და რამოდენიმე
საბჭოს დასრულებული იქნა მარგანეის მრე-
წველობის მდგომარეობის შესახებ: უკანასკნელი
მისი განმარტებაში მარგანეის მრეწველო-
მდგომარეობა ბაზარზე შესაძენივით გაუმჯო-
ბდა: ამის დამატებით არიან გატანის ციფრ-
ები და მარგანეის ფასის სიმტკიცე. შეიკვლია
თუჯი მუშაობა საკითხის მდგომარეობა მარგანე-
ის ტრესტის და გადმოტვირთვის საქმეში. ამ
მისი ერთი ყველაზე დიდი საკითხი არის ვალი-
ის საკითხი, ოკროს მანეთის კურსის სხვაობის
და „ჩემოს“ ჩეკებთან შედარებით.

— მარგანეის მრეწველობა. საზოგადოება
„მეორე მორიგ საერთო კრებაზე, რომელიც
მის პირველ რიგებში მოხდა და რამოდენიმე
საბჭოს დასრულებული იქნა მარგანეის მრე-
წველობის მდგომარეობის შესახებ: უკანასკნელი
მისი განმარტებაში მარგანეის მრეწველო-
მდგომარეობა ბაზარზე შესაძენივით გაუმჯო-
ბდა: ამის დამატებით არიან გატანის ციფრ-
ები და მარგანეის ფასის სიმტკიცე. შეიკვლია
თუჯი მუშაობა საკითხის მდგომარეობა მარგანე-
ის ტრესტის და გადმოტვირთვის საქმეში. ამ
მისი ერთი ყველაზე დიდი საკითხი არის ვალი-
ის საკითხი, ოკროს მანეთის კურსის სხვაობის
და „ჩემოს“ ჩეკებთან შედარებით.

— მარგანეის მრეწველობა. საზოგადოება
„მეორე მორიგ საერთო კრებაზე, რომელიც
მის პირველ რიგებში მოხდა და რამოდენიმე
საბჭოს დასრულებული იქნა მარგანეის მრე-
წველობის მდგომარეობის შესახებ: უკანასკნელი
მისი განმარტებაში მარგანეის მრეწველო-
მდგომარეობა ბაზარზე შესაძენივით გაუმჯო-
ბდა: ამის დამატებით არიან გატანის ციფრ-
ები და მარგანეის ფასის სიმტკიცე. შეიკვლია
თუჯი მუშაობა საკითხის მდგომარეობა მარგანე-
ის ტრესტის და გადმოტვირთვის საქმეში. ამ
მისი ერთი ყველაზე დიდი საკითხი არის ვალი-
ის საკითხი, ოკროს მანეთის კურსის სხვაობის
და „ჩემოს“ ჩეკებთან შედარებით.

— მარგანეის მრეწველობა. საზოგადოება
„მეორე მორიგ საერთო კრებაზე, რომელიც
მის პირველ რიგებში მოხდა და რამოდენიმე
საბჭოს დასრულებული იქნა მარგანეის მრე-
წველობის მდგომარეობის შესახებ: უკანასკნელი
მისი განმარტებაში მარგანეის მრეწველო-
მდგომარეობა ბაზარზე შესაძენივით გაუმჯო-
ბდა: ამის დამატებით არიან გატანის ციფრ-
ები და მარგანეის ფასის სიმტკიცე. შეიკვლია
თუჯი მუშაობა საკითხის მდგომარეობა მარგანე-
ის ტრესტის და გადმოტვირთვის საქმეში. ამ
მისი ერთი ყველაზე დიდი საკითხი არის ვალი-
ის საკითხი, ოკროს მანეთის კურსის სხვაობის
და „ჩემოს“ ჩეკებთან შედარებით.

— შაბიამანის შექმნა. წარმოკვეთის გამ-
გეობამ ღვინის სინდიკატისაგან შეიქმნა 2000 ფუ-
თი შაბიამანი და ვერმორელის ორიგინალური აბა-
რატები სათადარიგო ნაწილებით. ამას გარდა სა-
სოფლო-სამეურნეო კავშირიდან მიღებული არის
3600 ფუთი შაბიამანი და ვერმორელის 40 აბა-
რატი.

— დასავლეთ საქართველოს გენახებისათვის.
შეამდგომლობის თანახმად „წარმოკვეთის“ მისცა
მევენახეობის კოოპერატიული ამხანაგობას „იმერეთს“
ყვირილაში—300 ფუთი შაბიამანი და კერსების
საკრედიტო ამხანაგობას 200 ფ. აგრეთვე გაცე-
მულ იქნა თელაველ მევენახეობის საქართველოსათვის
300 ფ. შაბიამანი და 200 ფ. ვაგორილი.

— ხელშეკრულება ცეკავშირთან. ცენტრო-
კავშირის გამგეობამ ცეკავშირთან ხელშეკრულება
დასდო, უკანასკნელის მიერ საკომისიო წესით 3000
ფუთი მატყლის დამზადების შესახებ. სამისოთ ცე-
კავშირს ავანსათ მიეცა მთელი პარტიის ღირებუ-
ლების 25 პროცენტი.

— წყლის მეურნეობაში. დამთავრებულია
რიცეულის ჰიდრო-ელექტრო სადგურის პროექ-
ტის შედგენა. საბოლოოდ არის მოყვანილი წეს-
რიგში სამგორის ვაკის მორწყვის მასალები და
აგრეთვე დამუშავდა ახალციხის ჰიდრო-ელექტრო-
ლი სადგურის და ახალქალაქის წყალსადენის.

— ცეკავშირის საჯარო საქმიანობა. მოსახ-
ლეობის დაბალი მსყიდველობითი უნარიანობის და
ქალაქის ფულების ღირებულების დაცემის გამო,
ცეკავშირმა გადასწყვიტა ინფლაციის საკონ-
ლის გაცემის პრინციპით, მისი შედეგად იქნება
სოფლის გამოცოცხლება, რომელიც ვერ ასაღებს
წესიერათ თავის საქონლებს და გაქრება ვანიც-
ლის ფულის უქონლობის გამო. ცეკავშირმა დაავა-
ლა ყოველ რაიონულ კავშირს, აწარმოოს დამზადე-
ბა თანახმად შესაფერ პირობებისა; ასე მაგალითად:
1) კახეთი (კახეთის და სიღნაღის კავშირი)—მატყ-
ლის და ჯაგარის დამზადება; დასმული არის საკი-
თხი ღვინის შესახებაც, რომელიც, საბოლოოდ მის
შემდეგ გამოირკვეა, რაც მიღებულ იქნება ცნობები
მოსკოვში ვაგაზინელ მარშრუტების რეალიზაციის
შესახებ, 2) იმერეთი (გორის კავშირი)—მატყლის
დამზადება; 3) იმერეთი (ქუთაისი, შორაპანი, ზეს-
ტაფონი)—მოცვის ფოთლის დამზადება და ჯაგარის
4) სამეგრელო და გურია—სიმინდი. ადგილობრივი
და მოცვის ჩაი, ჯაგარი და სხვ.

— სასწორების და საზომების რევიტრაცია.
არსებული რუსული სისტემიდან საერთაშორისო
მეტრიულ სისტემაზე სწრაფ და იოლად გადასვლი-
სათვის, სახალხო მეურნეობის უმაღლესმა საბჭომ
დაადგინა: მოხდეს სწორი რევიტრაცია ყველა
სისტემის სასწორების და საზომების, რომელნიც
ხმარებაში იმყოფებიან საქართველოს რესპუბლიკის
მთელ ტერიტორიაზე.

— სასწორების და საზომების რევიტრაცია.
არსებული რუსული სისტემიდან საერთაშორისო
მეტრიულ სისტემაზე სწრაფ და იოლად გადასვლი-
სათვის, სახალხო მეურნეობის უმაღლესმა საბჭომ
დაადგინა: მოხდეს სწორი რევიტრაცია ყველა
სისტემის სასწორების და საზომების, რომელნიც
ხმარებაში იმყოფებიან საქართველოს რესპუბლიკის
მთელ ტერიტორიაზე.

— სასწორების და საზომების რევიტრაცია.
არსებული რუსული სისტემიდან საერთაშორისო
მეტრიულ სისტემაზე სწრაფ და იოლად გადასვლი-
სათვის, სახალხო მეურნეობის უმაღლესმა საბჭომ
დაადგინა: მოხდეს სწორი რევიტრაცია ყველა
სისტემის სასწორების და საზომების, რომელნიც
ხმარებაში იმყოფებიან საქართველოს რესპუბლიკის
მთელ ტერიტორიაზე.

— სასწორების და საზომების რევიტრაცია.
არსებული რუსული სისტემიდან საერთაშორისო
მეტრიულ სისტემაზე სწრაფ და იოლად გადასვლი-
სათვის, სახალხო მეურნეობის უმაღლესმა საბჭომ
დაადგინა: მოხდეს სწორი რევიტრაცია ყველა
სისტემის სასწორების და საზომების, რომელნიც
ხმარებაში იმყოფებიან საქართველოს რესპუბლიკის
მთელ ტერიტორიაზე.

— სასწორების და საზომების რევიტრაცია.
არსებული რუსული სისტემიდან საერთაშორისო
მეტრიულ სისტემაზე სწრაფ და იოლად გადასვლი-
სათვის, სახალხო მეურნეობის უმაღლესმა საბჭომ
დაადგინა: მოხდეს სწორი რევიტრაცია ყველა
სისტემის სასწორების და საზომების, რომელნიც
ხმარებაში იმყოფებიან საქართველოს რესპუბლიკის
მთელ ტერიტორიაზე.

— სასწორების და საზომების რევიტრაცია.
არსებული რუსული სისტემიდან საერთაშორისო
მეტრიულ სისტემაზე სწრაფ და იოლად გადასვლი-
სათვის, სახალხო მეურნეობის უმაღლესმა საბჭომ
დაადგინა: მოხდეს სწორი რევიტრაცია ყველა
სისტემის სასწორების და საზომების, რომელნიც
ხმარებაში იმყოფებიან საქართველოს რესპუბლიკის
მთელ ტერიტორიაზე.

— სასწორების და საზომების რევიტრაცია.
არსებული რუსული სისტემიდან საერთაშორისო
მეტრიულ სისტემაზე სწრაფ და იოლად გადასვლი-
სათვის, სახალხო მეურნეობის უმაღლესმა საბჭომ
დაადგინა: მოხდეს სწორი რევიტრაცია ყველა
სისტემის სასწორების და საზომების, რომელნიც
ხმარებაში იმყოფებიან საქართველოს რესპუბლიკის
მთელ ტერიტორიაზე.

— სასწორების და საზომების რევიტრაცია.
არსებული რუსული სისტემიდან საერთაშორისო
მეტრიულ სისტემაზე სწრაფ და იოლად გადასვლი-
სათვის, სახალხო მეურნეობის უმაღლესმა საბჭომ
დაადგინა: მოხდეს სწორი რევიტრაცია ყველა
სისტემის სასწორების და საზომების, რომელნიც
ხმარებაში იმყოფებიან საქართველოს რესპუბლიკის
მთელ ტერიტორიაზე.

— სასწორების და საზომების რევიტრაცია.
არსებული რუსული სისტემიდან საერთაშორისო
მეტრიულ სისტემაზე სწრაფ და იოლად გადასვლი-
სათვის, სახალხო მეურნეობის უმაღლესმა საბჭომ
დაადგინა: მოხდეს სწორი რევიტრაცია ყველა
სისტემის სასწორების და საზომების, რომელნიც
ხმარებაში იმყოფებიან საქართველოს რესპუბლიკის
მთელ ტერიტორიაზე.

გენერალ- შემაჯობნი

რვა თვე შესრულდა რაც „შრომის
ბირეა“-ში ვარ ჩაწერილი. რვა თვის
თავზე მიწოდდა იუბილე გადასახადი,
მაგრამ „სიღარიბეს დაუდგეს ორივე
თავი“. ბენეფისის აღსანიშნავად
ესწერამ პატარა ფელეტონს. წლის
თავზე კი აუცილებლად გადავიხდი
იუბილეს.

მუხა ფასდება ბევრი რკობით
და ტფილისი კი აბანოვით.
დიდი მალეობა მივთუე უბანს:
ქალაქს მცხოვრებლებს მხოლოდ ის უბანს;
მაგრამ ძნელია წასვლა იქითკენ:
მისთან მისვლამდინ რაღაცას იტყენ.
ვანოვზე არის ერთი აბანო,
სჯობია ტანი იქ დაიბანო.
შრომის ბირეა აბანო იგი;
ყოველთვის არის იქ დიდი რივი;
იქ იხარჯება ყოველი შრომა

ამხანაგი სხორება

დიღუბე.
მესამე წელია, რაც დიდუბეში დაარსებულია
შოთა რუსთაველის სახელობის წიგნი-საცხე სამე-
თხველო და ქართული წიგნი შიგ არ მოიპოვება.
ხშირად ამბობენ ქალაქის გარეთ უბნების უფრო-
დობობაზე, მაგრამ ქართველი მწერლის სახელზე
დაარსებული ბიბლიოთეკა და შიგ არც ერთი ქარ-
თული წიგნი არ მოიპოვებოდა, ქართველი მკით-
ხველი მოკლებული იყოს საშუალებას ისარგებლოს
ბიბლიოთეკიდან ქართული წიგნებით ეს მოვლენა
ევნებ უფროდობობაზედაც მეტია.

დიღუბე—ქარგი მოზრდილი უბანია, და რო-
გორც ვიცით, დასახლებულია უმეტესად მუშებითა
და მოსამსახურეებით; ამ მოსახლეობაში ქართვე-
ლებს უკანასკნელი ადგილი არ უკავიათ.
ამას წინათ ილია ნაკაშიძემ ხსენებულ ბიბ-
ლიოთეკაში წაიკითხა ლექსი შოთა რუსთაველზე

სახარე გლეხთან

ხელოვნება ოჯახში.
ბევრს ვლამარკობთ ხელოვნების მნიშვნელო-
ბაზე, ჩვენი მოზარდი თაობის აღზრდა-განვითარე-
ბაზე და სხვა მისთანებზე, მაგრამ სრულად უწ-
რადღებს კი არ ვაქციეთ იმას, რაც ცხვირ წინა
გვაქვს გასაკეთებელი და უდიდესი მნიშვნელობა
აქვს ყოველი ადამიანის კაცურ-კაცად აღზრდასა-
თვის.

ყველა ვიცით, რომ ჩვენი დიასახლისები, გა-
თენდება თუ არა და ადგებიან, მაშინვე ხელს მი-
ყოფენ ხოლმე სახლის ალაგ-დალაგებას, დავეა-და-
სუფთავებას და სხვა მისთანებს. ნურავინ იტყვის,
რომ ეს ღირსება არ იყოს ჩვენი დიასახლისების
კარგად აღზრდისა, რომ სახლ-კარის სუფთად და
შროიანად შენახვაზე ხელოვნების ერთი დარგთაგა-
ნია, იმ ხელოვნების, რომელსაც ჩვენ ასეთს დიდს
მნიშვნელობას ვაწერთ და რომელსაც, სხვათა შო-
რის, ვაკუთვებთ მწერლობას, მხატვრობას, სიმღე-
რა-გალობას, თეატრს და სხვა.

დიან, სახლის და კარ-მიდამოს მარად სუფ-
თად და ალაგ-დალაგებულად, შროიანად შენახვა
ხელოვნების დარგი თუ არა, მისი მახლობელი ნა-
თესავი მაინც არის და ამიტომ ღირსია ჩვენი უდი-
დესი ყურადღებისა. „...იყავ მზენ!“—უთქვამთ ძვე-
ლებს და, აი, ამ სიმზენს პირველი წყარო და ადა-
მიანის სიკეთისა, თუ მოწყვეტილობის და უსაქ-
მობის საუკეთესო წამალი სახლ-კარის და მის
მიდამოთა წესიერად და შროიანად შენახვის ალლი
და ხელოვნებაა. ვიტყვი მეტს: იგი საუკეთესო და
პირველი საშუალებაა არის ჩვენი მოზარდი თაო-
ბის საუკეთესოდ აღზრდისათვის. დღეს ჩვენი მშო-
ბლებმა არ იციან რა ქნან და რით ებრძვიან თა-
ვიანთ შვილების ქუჩაში გაქრას და იქ ყრას მთელი
დღეებით უსაქმოდ ანუ საეჭვო პირობით თამაშო-
ბა-გართობით. ჩვენი შვილებს არ ესმით, რომ ადა-
მიანი მარად და ყველგან ადამიანია, რომ ის გო-
ნიერი არსება და ერთი წამიც არ უნდა დაკარ-
გოს მეტად, რომ ისინი, თუმცა მცირე-წლოვანები
არიან, მაინც მოვალეები არიან მარად საშემეხ იყუ-
ნენ, მარად ცდაში იყენენ ამა თუ იმ საქმისთვის,
რადგანაც მხოლოდ საქმე აქვს კაცს პურსა და
ალამაზედ მის და ოჯახის ცხოვრებას.

მერე, რომელ სკოლას და უნივერსიტეტს შე-
უძლიან მისცეს მოზარდებს იმდენი საქმე და სახ-
ლო ადამიანის შინაგან ძალების ადამიანურად აღ-
ზრდისა და განვითარებისათვის, რომდენიც ეს ოჯახს
შეუძლიან?! ამამად შეიძლება ვთქვათ, რომ ბო-
და და მისი კარ-მიდამო პირდაპირ უღვევლი ბო-
ზია მათთვის, მაგრამ, საშუალოდ, ჩვენ ნაკლებ
ვიყენებთ მას. აი, სახლში კედლის ლუმელია აშენე-
ბული, იგი მოთუხნილი და აქა-იქ ბათქაშ ჩამოც-
ვიწყულია; კედლებს გაკრული აქვს „შპალური“—
იგიც დღილი-ადილი დამსკდარი და დახეულ-მოთ-
ხუნულია; იატაკიც აქა-იქ პირდაღებულ და სა-
ღებზე გადარეცილია და სხვა მისთანა ათასი წერი-
მანი. დასახლისმა თუმცა ყველაფერი ალაგ-და-
ლაგა, გაასაფრებია, გაამზევა, მაგრამ ყველა ის,
რაც ზემოთ ჩამოვთვალეთ, შროს და ღაზათს უკარ-
გავენ სახლს. ვისი მოვალეობაა ყველა ამ წერიდალ-

და შრომის ბირეაჲ ჰქვია მიტომა,
მას ემატება ბევრი წვერები
და უფრო მეტი ბუნი მწერები.
არაფერს გშველის ერთი წლის სტატი
და მოგინებებს, თუნდ იყო კატი.
სამი საათი თუ კი იდგე!
აუცილებლად გეწვევა ქლექი.
ასე სჯობია: რომ სასამართლოს,
(თუ დამნაშავე არ გაამართლოს)
შეეძლოს: ბოროტ-მოძქმედს რამ ავნოს
სასჯელისათვის იქ გააგზავნოს.
ამაზე უფრო ძლიერ სასჯელი
მოსაძებნია ძალიან ძნელი.
უკეთესია მეტეხში ჯდომა,
ვიდრე ბირეაში მთელი დღე დგომა.
ვინც არ დამტკარა „ვირის აბანოთ“
შრომის ბირეაში ის წაიყვანოთ.

იხელი.

და მის „ვეფხისტყაოსანზე“ მწყობრად დალაგე-
ბულ წიგნებს რომ შეხედა და შოთას სურათიც იქ
კედელზე შეამჩნია, ქება შეასხა გამეგს და მის თა-
ნამშრომლებს. სხვათა შორის სთქვა, რომ ამ ბიბ-
ლიოთეკას მცოდნე და მწყაითი ხელის მუშაობა
აქციათ.

შენიშნა თუ არა პატრიცეუმში ლექტორმა,
რომ მის მიერ გენიოსად და უკვდავად წოდებულ
შოთას სახელობის ბიბლიოთეკაში მხოლოდ რუსუ-
ლი (მათ შორის ბევრი დროშეშეული) წიგნები
აწყვია და ქართული მხოლოდ და მხოლოდ „ვეფხის
ტყაოსანი“ ერთი ცალის გარდა სხვა არაფერი წიგნი
არ არის?

ამ პატარა შენიშვნაშიც ბევრსა ვამბობ იმათ
შესახებ, ვისაც ეს ეხება.

თბ.

</

პასუხი გ. ჯაველიძეს.

გაზ. „ტრიბუნა“-ს 424 ნ-ში მოთავსებული წერილის გამო (გურის ტყეები და მისი ტყის გამაგე) მიწათ-მოქმედების კომისარიატმა სამსახურიდან დაითხოვა და პასუხის გეგმაში მისცა გურის ტყის ყოფილი გამაგე კ. ჯაველიძე.

დაახლოებით ერთი თვის შემდეგ კ. ჯაველიძემ სამედიცინო სასამართლოში გამოწვია მე, როგორც ავტორი ზემოხსენებული წერილის. გაზეთ „ტრიბუნა“-ს 461 ნ-ში მქონდა საპასუხო წერილი ბ. კ. ჯაველიძის მიმართ. ამ წერილში აღვნიშნავდი იმ უხერხულობას, რომ კ. ჯაველიძეს გავყოლოდი სამედიცინო სასამართლოში. უხერხულობა და დაბრკოლება იმაში გამოიხატებოდა, რომ კ. ჯაველიძე „სრულიად დაითხოვა სამსახურიდან და მისცა პასუხისგებაში“ მიწათ-მოქმედების კომისარიატს ანუ კ. სტურუაძეს.

რასაკვირველია, განკარგულება ამბ. ვ. სტურუაძის (რომელსაც, აშკარათ ვიტყვი, დიდი სიამოვნებით შეხვდა ყველა გულშემოტივიარი სახელმწიფო და სახალხო საქმის) ჩემს წერილზე სავსებით არ ყოფილა დამყარებული. ჩემმა წერილმა მხოლოდ გააღვიძა მიძინებული საქმე კ. ჯაველიძის. მე დარწმუნებული ვარ და ვფიქრობ, ეს ჯაველიძესაც მოეხსენება, რომ ამხანაგ ვ. სტურუაძეს, სანამდი ასეთ განკარგულებას მოახდენდა, შეუტრეხა მასალები და ცნობები კ. ჯაველიძის შესახებ. თორემ ფსევდონიმით მოთავსებულ წერილს კი არა, ძალიან დიდი პასუხისმგებელი ამხანაგის ხელმოწერილი წერილიც არ არის საქმის იმისთვის, რომ ერთი ხელის მოსმით აღამიან მოხსნას საპასუხისმგებლო ადგილიდან. აი სწორედ ამით იხსენება იგი ერთი შეხედვით (ზეზეურათ) გაუგებრობა სახალხო კომისარის განკარგულებისა, რომ კ. ჯაველიძე „სრულიად დაითხოვს სამსახურიდან და მიცემულია პასუხისგებაში“.

რომ ჩვეულებრივ მოვლენა ყოფილიყო ასე იქნებოდა: თქვენ, ბ. კ. ჯაველიძე, გადაგყენებდნენ სამსახურიდან და მიცემდნენ პასუხისგებაში. მაგრამ თქვენ, არაჩვეულებრივ მდგომარეობაში ხართ, რადგანაც ვერც ერთი სასწაულო მოქმედი თქვენ ჩადენილ ბოროტმოქმედებას ვერ მოგხსნის. თქვენ ხნობრივად უკვე კარგი ხანია მკვდარი ხართ ყველას თვალში, ვინც კი თქვენ ვიცნობთ. ამიტომ თქვენი სამსახურში დატოვება ერთი წუთითაც წარუხორციელ ჩირქს სცხებს არსებულ ხელისუფლებას.

ბას. მაგრამ ამაზე ესლა არ ღირს წერილისგარეშე ლება. ამითი მე ის მიხდოდა მეთქვა, რომ ძალაში რჩება ჩემი დებულება, რომ ბ. ჯაველიძეს ზურგი მაგარი ჰქონდეს, ის, როგორც პროფესიონალური კავშირის წევრი, თვითონ კომისარიატს მოსთხოვდა პასუხს. ეს საქმისათვისაც აჯობებდა, რადგანაც კომისარიატს აქვს საშუალება, თუ საქმე კიდევ გამოურკვეველია, გამოარკვიოს, გამოიძიოს და შესაფერი დასკვნა გაუკეთოს დაწვებულ საქმეს. მიწათ-მოქმედების კომისარიატს სამაგისო ბაზარტი აქვს, ხალხიც ჰყავს და თანხაც აქვს.

კ. ჯაველიძე ასეთ პირდაპირ გზას გაურბის. მიწათ-მოქმედების კომისარიატთან მისვლის წელი არ აქვს. უნდა ჩემი თანხმობით სამედიცინო სასამართლო ისეთ პირობებში ჩაყენოს, რომ იქ ადგილი დარჩეს მოხვეული გზებით მისი გამართლების განაჩენის გამოტანა და შემდეგ კვლავ დიდი სამსახურის შოვა. კატეგორიულად ვაცხადებ—მე კ. ჯაველიძეს ვებრძვი, არა როგორც პიროვნებას, არამედ, როგორც მოხელეს ხალხში და თანამშრომლებში სახელ ვატეხილს. მე შეგნებით, მუშაობით, მოქმედებით მინდა დავიცვა მთელი მახრის (გურის) საარსებო ინტერესები და ხელისუფლების მინდა დავუხმარო ყოველგვარი საშუალებებით, რაც კი ჩემს შეძლებასა და მოქმედების საშუალებით, ამიტომ ჩემი სურვილის წინააღმდეგ მივიდვარ და ვიღებ კ. ჯაველიძის წინადადებას—გავყვე სამედიცინო სასამართლოში. ამის თანხმობა მე განვატყავდი ჩემს საპასუხო წერილში (იხ. „ტრიბუნა“ 461 ნ-ში). მაგრამ კ. ჯაველიძეს ვაძლევ გარკვეულ წინადადებას, რომ სამედიცინო სასამართლოს ოქმი და განაჩენი უნდა გამოქვეყნდეს და მეორე—სასამართლო უნდა მოეწყოს კ. ტფილისში. ამის შესახებ მე ვწერდი ზემოხსენებულ პასუხში. კ. ჯაველიძე ამაზე არაფერს ლაპარაკობს. უნდა ვიფიქროთ, რომ ის საბუთები, რომლებიც მე ხსენებულ წერილში მოგიყვანე, ჯაველიძისათვის მისაღებია, იმ საბუთებს ვუმატებ, რომ ჩემ წერილში წამოყენებული ბრალდებების დამტკიცება მე თავისუფლად შემიძლია კ. ტფილისში, სადაც 1-5-დგ მოქმედ მყავს და სადაც ცოცხალი დოკუმენტებიც მაქვს.

მედიკალირებათ ჩემის მხრივ იმუღებელი ვარ შევარწუხო პატ. მ. რამინ ლომინაძე და ირაკლი ტატიშვილი. ვთხოვთ დააჩქაროთ საქმე.

გურული.

ლემის ქურნალი № 3 „ამიერ-კავკასიის მშრომელი ქალი“.

გრიშაშვილის ლექცია სომეხ ხელოვანთა სახალხოში.

ახლო მომავალში მეგობანი სოსო გრიშაშვილი ქართულ ენაზე სომეხ ხელოვანთა სახალხოში წიკითხავს ლექციას „მშუღი ჰაზირა და სიათნოვა“.

სომხური დრამატული სტუდია.

ბურჯანინის რეჟისორობით დაარსდა სომხური დრამატული სტუდია. მეცადინეობა სწარმოებს სისტემატურად ყრველ დღე. მსმენელთა შორის უმრავლესობა ქალებია.

ავღაბრის მუშათა კლუბში.

თბილისის 3 გაიმართება ამავე კლუბის ქართულ სკენის მოყვარეთა რეჟისორის იოსებ რევაზიშვილის საბუნებისო წარმოდგენა. წარმოდგენილი იქნება: „ედმონდ კინი“ აკ. ვასაძის მონაწილეობით. იოსებ რევაზიშვილი თითქმის 25 წელიწადია ქართულ სახალხო სკენას ემსახურება და ახლაც გატაცებით მუშაობს დასში. იმედია, ქართველი ხალხი დააფასებს მის ამავს.

კვირას, 27 მაისს, სახალხო სახლში გაიმართება მსახიობ სოფია ანკარას საღამო. წარმოდგენილი იქნება „დღენი ჩვენი ცხოვრებისა“ ლ. ანდრევისა.

კვირას, 27 მაისს, რუსთაველის თეატრში მეორედ და უკანასკნელად წარმოდგენილი იქნება შექსპირის ტრაგედია „ჰამლეტ“ რეჟისორისა და დასის გამგის ავაკი ფაღვას საბუნებისო.

პროვინციის თეატრი.

ჩვენს ესტეტურ საზოგადოებაში ყველაზე მეტს ინტერესს იწვევს ჩვენი თეატრალური ცხოვრება. ქართული თეატრი, როგორც წარსულში, ისე დღესაც ამართლებს თავის დანიშნულებას. წარსულში ქართული თეატრი ემსახურებოდა ერის კულტურის საქმეს, რაც ყველაზე უფრო აწუხებს მაშინდელ საზოგადოებას და შეიცავს ერის სულის არსებობის ძალას. ამ ძალის წყალობით გადაიღება ყოველგვარი დაბრკოლებანი, რითაც ერმა შესძლო თავისი სულიერი არსებობის შენარჩუნება და მის სვლა იმ მდგომარეობამდე რის შემდეგ იწყება მისი დამოუკიდებელი გზით სვლა პოლიტიკური და კულტურული ცხოვრების სარბილზე. მას შემდეგ ის მოითხოვდა გარდაქმნას და ამ გარდატეხის პროცესში ქართულმა თეატრმა განიცადა დიდი კრიზისები, რის დაძლევის არც ასე იოლად მოველოდით.

თეატრმა შესძლო დაღუპის გზას ასცდნოდა და დამდგარიყო სწორ გზაზე. რამდენათაც დადებითია დღეს ჩვენში თეატრალური მუშაობა, იმდენათ უარყოფითია იმ მხრივ, რომ მთელი ენერგია, დაგროვილი ძალა თავმოყრილია ცენტრში და ზრუნვა ერის კულტურულ მთლიანობისათვის მიეწევა. ამის თავდებია დღევანდელი პროვინციის თეატრების უნუგეშო მდგომარეობა. ის უპატრონოდ და ღეთის ანაბარად არის მიტოვებული, მასზე არავინ არ ფიქრობს. ამით დღით-დღე კარგავს სიყვარულს და პატივისცემას ხელოვნება საზოგადოების თვალში. ამ შემთხვევაში სარგებლობენ ხელოვნების მტრები და ყოველგვარ პროვოკაციას ავრცელებენ მის წინააღმდეგ. ვის არ ნახავთ თქვენ დღეს პროვინციის სკენაზე? ყოვე-

ლი ჯურის „კლოუნებს“, ვისაც მოგვირანება, მსახიობის ტიტულს უთმობს. თეატრში იქნება ათასჯერ გადაღებული პიესები, რომელსაც მოაჯიბთა ღირებულება ათასჯერ უმეტესად იქნება და ღირსიც არ არის თეატრის პიესებისათვის იხილება.

ასეთია სურათი დღევანდელი პროვინციის თეატრების. რაც მიუტოვებელ ცოდვად უნდა ჩათვალოს. მთელი ჩვენი ყურადღების ცენტრი ამიწუნდა იქნას გადატანილი, რადგან თეატრალური შემოქმედების დიდი მოყვარულია ქართველი ხალხისათვის უნდა მიეცეს მას, ამით საბჭოთა მთავრობის დიდ სიყვარულს და ნდობას დაიმსახურებს ჩვე ხალხში.

საჭიროა უმთავრესი ყურადღება მიექცეს თან ერთ ქართულ დრამატულ სტუდიას. ლიტ კერძო თაოსნობის ქვეშ იწყობება. გაძლიერებული იქნას მისი მატერიალური და კულტურული რესურსები და აყვანილი იქნეს სახელმწიფო ხარჯის ახალგაზრდობა, რომელმაც გამოიჩინა შემოქმედებითი უნარი და პირნათლად დასრულდეს დრამატული სტუდიის კურსს, უნდა დაიფანტოს ჩვე ქვეყნის ყველა კუთხეებში, რათა მისი თეატრალური შემოქმედებითი სივრები მოეფინოს ყველას ერთნაირად, ვინც იწყის ხელოვნების ამ უწმინდეს ძარში. მორიგ ამოცანათ უნდა დადისახოთ ამ მის მოგვარება, რაც დიდ განძს შევატებს ჩვე ეროვნულ კულტურის აღორძინების საქმეს.

წერილი რედაქციის მიმართ.

ვთხოვთ თქვენი გაზეთის უახლოეს ნომერში ადგილი დაუთმოთ შემდეგ: 1918 წ. ვირცხებო საქართველოს სოციალისტ-დემოკრატიისათა პარტიის, საქართველოს საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შემდეგ ჩემგან დამოუკიდებელ მიზნებამო, პარტიამ აღარ მიმუშაინა—ეხლა კი მსოფლიო განაახლო პარტიული მუშაობა და შეგნებულ უერთდები საქართველოს მემარცხენე სოც-დემ პარტიას.

ნოე ავალიშვილი.

რედაქტორი—სარედაქციო კოლეგია.
გამომცემელი—მთავარი კომიტეტი.

გაზეთი
„ტრიბუნის“
კანტორისაგან
ინვისის 1-დან „ტრიბუნა“
ელირება:
თვიურად . . . 1000,000 ლ.
ცალკე ნომერი . . . 40,000 „

სიძინება

ქართულ-სომხურ-თათრული სახალხო კონცერტები თურქესტანში.

საქართველოს განათლების კომისარიატის დავალებით ახალგაზრდა კომპოზიტორი ერვანდ სარდარიანი გაემგზავრა თურქესტანში ქართულ, სომხურ და თათრულ მუსიკის საპროპაგანდო. სარდარიანი გაემგზავრა 5 ენკენისთვის და დაჰყო თურქესტანში 10 მაისამდე.

ამ ხნის განმავლობაში ამხ. სარდარიანმა მოაწყო 27 შერეული (სოლო და გუნდი) კონცერტი, აგრეთვე გამართა ათი საბავშო ოპერა და კონცერტი.

კონცერტები გაიმართა: პოლტორაკში, კრასნოვოდსკში, ტაშკენტში, სამარყანდში და სხ.

თურქესტანში ბევრი ქართველი ყოფილა დასახლებული; მეტი წილი მისდევს ვაჭრობა-მრეწველობას. ამხ. სარდარიანის ჩასვლა და ქალთულ სიმღერების გაგონებამ აღაფრთოვანა იქაული ქართველობა და არადფერს არ იმუშებდნენ, რომ დასწრებოდნენ მათთვის იშვიათ კონცერტებზე და თავიანთ შორის მოეწყობა მომღერალთა გუნდები.

სხვათა შორის კონცერტებზე შესრულებულ იქნა ქართულ კომპოზიტორების: ზაქარია ფალიაშვილის, დიმიტრი არაყიშვილის, სულხანიშვილის და სხ. ნაწარმოებნი. სომხურ კომპოზიტორებიდან: მირზოიანის, მელიქიანის, ბარხუდარიანის და კახარიანის ნაწარმოებნი. ადგილობრივად მუსიკის ნაწარმოებნი შესრულებულ იქნა განსაკუთრებრივ ხალხური, გადაკეთებული და დამუშავებული თვით სარდარიანის მიერ, ვინაიდან ადგილობრივანებს თავისი კომპოზიტორები სრულიად არა ყავთ.

საერთო გუნდებში მონაწილეობა მიიღეს 900 კაცმა და ქალმა.

კონცერტებს და ოპერებს დაესწრო ოც ათას მეტი მაყურებელი.

გარდა კონცერტ-ოპერებისა ამხ. სარდარიანი კითხვობდა რეფერატებს და მოხსენებებს ამიერ-კავკასიის ეროვნებათა მუსიკის ორგანიზაციაზე.

თვით სარდარიანმა ადგილობრივ მოაწყო მუსიკალური კომისიები, რომლებმაც ითავეს ადგილობრივ ქართველებსა და სომხებს შორის სახალხო გუნდების და საღამო-კონცერტების მოწყობა.

დიდი მოთხოვნილება რეგენტებისა და ქართულ-სომხურ მუსიკის ნოტებისა. თურქესტანის პრესამ აღდროვნებები აღნიშნა ამიერ-კავკასიის მუსიკის ნოტები და ხოტბები უძღვნა ქართველ და სომხებს, როგორც აღმოსავლეთის კულტურისათგან ერებს, რომელთაც აქვთ თავისი ორიგინალური

კულტურა, ლიტერატურა, მუსიკა, მხატვრობა და სხვა.

კონცერტებს ქონდა წმინდა ხალხური ხასიათი და თვით რეპერტუარიც შედგებოდა ხალხურ სიმღერებიდან.

ქართულ და სომხურ მუსიკით დაინტერესებულნი არიან არა მარტო იქ მცხოვრებნი ქართველნი და სომხები, არამედ სხვა ერებიც, რომელთაც დიდი სურვილი აქვთ შეისწავლონ ამიერ-კავკასიის ჰანგები.

ქართლ-იმერი.

ტუვანოვის იუბილე.

20 მაისს რუსთაველის თეატრში დიდი ამბით ილღესასწაულეს 35 წლის სასცენო მოღვაწეობის იუბილე რეჟისორ და მსახიობის ტუვანოვისა.

ამ დღეს საუკეთესო ძალების მონაწილეობით წარმოდგენილი იქნა ალ. სუმბათაშვილის პიესა „ჯინტლემენი“. პიესაში სხვათა შორის მონაწილეობას ღებულობდა ქართულ დრამის მსახიობი გიორგი დავითაშვილი, რომელიც ასრულებდა ოსტუქევის როლს.

დავითაშვილი ამ საღამოს ღირსეული პარტნიორი იყო ცნობილ მსახიობ ქალის მაქსიმოვისა, რომელიც ასრულებდა კეტის როლს.

თვით იუბილარი გამივიდა მთავარ როლში და შეიტანა სკენაზე სიკოცხლე და სიხალისე.

შესამე მოქმედების ანტრაქტში გაიმართა მილოცვები. საიუბილეო კომისიის თავმჯდომარემ, შალვა დადიანმა, ვახსნა საიუბილეო სხდომა, ვასო აბაშიძემ და სხვა დამსახურებულმა მსახიობებმა შემოიყვანეს იუბილარი სკენაზე. იუბილარს დიდი ტაშისცემით შეხვდა საზოგადოება.

მთავრობის სახელით მიულოცა შალვა დადიანმა, რომელმაც ამცნო, რომ მთავრობამ იუბილარის პატივსაცემლად გადასდო ნახევარი მილიარდი მანეთი. განათლების კომისარიატის და აკადემიურ თეატრების სახელით ულოცავს ალ. წუწუნაძე, რომელმაც ნიართიარ ოქროს ეტრინი, საპატიო მსახიობის წოდება და კომისარიატიდან გაღებულ 250 მილიონი მანეთი.

მიულოცეს აგრეთვე ქართულ, რუსულ, თათრულ და სომხურ დასის წარმომადგენლებმა. იყო აგრეთვე მილოცვები სხვა და სხვა ორგანიზაციებიდან და მუშებისაგანაც. წაიკითხულ იქნა მრავალი ღებეშები.

სომეხ ხელოვანთა კავშირში.

დაიწყო კავშირის წევრების წმენდა. ახალი უურნალი. გამოვიდა ამიერ-კავკასიის ქალთა განყოფი-